

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Györgyjakab M. utóda könyvkereskedése, hová a lap-szellemi részét illető minden közlemény, valamint hírdetések s előzetési díjak is küldendők.

Megjelenik a lap

Minden Szerdán.

Kéziratok nem adnak vissza.

FELELŐS SZERKESZTŐ

Dr. FEJÉR ANTAL,

CGVED.

Nyitási díjak

soronként 40 fillérről közöltetnek.

Egyes lap ára 20 fillér.

Előzetési ár:

Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre

4 kor. Negyedévre 2 kor.

Hírdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Az O. M. G. E. egyesület akciója birtokrendezésünk érdekében.

Vármegyénk törvényhatósága május havi közgyűléséből felirattal járult igazságügyminiszter úr ó nagyméltóságához a birtokrendezési ügyek gyorsabb lebonyolítása érdekében megküldvén eme feliratot egyúttal pártolás és hasonszellemlű felirattal való támogatás végett a szomszéd székely vármegyének és az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek is.

Az a terjedelmes felirat, melyet vármegyénk alispánja, mint a bajok alapos ismerője szerkesztett, s a mely élénk színekkel vázolta közgazdasági téren való hátramaradásunk és elszegényedésünk okait, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület kebelében is élénk visszhangra talált, a mi arra indította az egyesületet, hogy a maga részéről is egy hosszú feliratban fejtette ki az igazságügyminiszter előtt nemcsak a székely, hanem különösen Csíkvármegye gazdasági előhaladásának útjában álló nehézségeket és rámutatott azon intézkedések szükségességére, melyek a helyzetnek legalább részben való javítására alkalmasok lennének.

A felirat kiemelt mindenek előtt azon jogosult panaszt, mely abból áll, hogy különösen nálunk egyes vállalkozók potom áron összevásárolják az arányosított részleteket, hogy így maguknak a szegény nép rovására nagyobb földbirtokot teremtsenek, tehát minél jobban hajtják a tagosítás kérdését ily vidékeken, annál inkább belekergetjük a kisbirtokosokat az adósságok fertőjébe s adjuk el arányosítási részleteiket; minél fogva nagyon meggondolandó, hogy ezen vidékekre nézve a tagosítási kérdés megoldása nem büntetés-e?

Ugy tartja az egyesület továbbá, hogy a tagosítást sok egyéb munkálatoknak kellene megelőznie. Elsősorban jobb gazdálkodásra, illetve egyszerűbb állattenyésztésre kellett volna már régebb idő óta buzdítani ezen vidékek lakosságát, mert ezen vidék népe még ma is úgy gazdálkodik, mint azon időben, mikor még tisztán hadiszolgálat teljesítése volt a feladata. Tehát a legegyszerűbb alakban gazdálkodtak, s csak annyit termeltek, mennyi a saját megélhetésükre elég volt, míg a határ nagy részét

állattenyésztésük útján értékesítették és ez képezte tulajdoni jövedelmüket. E nép gazdálkodása tehát nem változott, ellenben az állam által reáért terhek napról-napra emelkedtek; e nép a civilizáció hatásait csak annyiban érzi, hogy igényei emelkedtek, így tehát nem lévén elég jövedelmük, hovatovább az adósságba süllyedtek s hogy ettől meneküljenek — de még is, hogy szülőföldjük ingatlanát megtartsák — a lakosság egy része vándorbotot fogott és ott kereste kenyerét, a hol lehetett, hogy így hozzájáruljon keresményével a régi tűzhely fenntartásához. Ekkor kezdett aztán felhangzani, hogy a székely nép kivándorol. Szükséges volna tehát a legnagyobb mérvű állami akció, hogy ezen nép módot találjon arra, hogy az őt nyomó nehéz adósságoktól megszabaduljon, a mit az egyesület első sorban *szövetkezetek* felállításával vél elérni, mert az itt lévő kamatláb, mely a takarékpénztáraknál 20-24%-ra rug: megöleje ezen vidékeknek.

Szükségesnek tartja az egyesület továbbá ezen vidékeken a birtok minimum megállapítását is, mert ezek többnyire igen gyengén termő talajok s a megélhetésre alapot csak úgy nyújtanak, ha azok legalább egy megállapított nagysággal bírnak. Szükségesnek tartja az egyesület annak a kérdésnek eldöntését is, hogy nem lenne-e helyes ezen határokon kataszternek állami költségén való elkészítése, a telek viszonyok rendbehozása és ne követeltessek a tagosítás végrehajtása.

Mint hogy pedig a tagosításra nézve az ország királyhágon tül és innen részeiben külön törvények intézkednek, fontosnak tartja az egyesület a tagosítási kérdésnek egységes törvény útján való megoldását, s javasolja, hogy ha egy községre nézve a megengedhetőség kérdése kimondatott, akkor a tagosítási költségek az állampénztárból előlegeztessenek kamat mentesen és ezen költségek a község anyagi erejének tekintetbe vételével hosszabb, avagy rövidebb lejáratu költségekpen engedélyeztessenek és ezen költségek *közadók módjára* szedessenek be és hogy jövőben az állami hozzájárulás a tagosítási költségekhez ne 20, hanem 50% legyen.

Szükségesnek tartja az egyesület egyebek között azt is, hogy a határ bejáráshoz tagosításnál az összes érdekelt birtokosok meghívás-

ának, az eljárást vezető törvényszéki bíró a határbejárásnál szintén jelen legyen, hogy a tövedések kellőleg ellenőriztessenek.

Kívánatos volna, hogy a tagosításra vállalkozó mérnök a tagosítási munkát költség előirányzatához képest óvadékokat tegyen le, és ezen óvadék csak a munkát bevégezése után szolgáltatassék ki neki továbbá, hogy a gazdasági szakérok ne a birtokba adásnál mondjanak szakvéleményt, hanem már az elhelyezkedési tárgyalásoknál részt vegyenek és szakvéleményük irányadó legyen.

Azon panaszkos folytán pedig, hogy a birtok rendező bírák ebbeli ténykedésüktől gyakran elvonatnak s egyéb ügyek által is terheltek az egyesület felhívta az igazságügyminiszter figyelmét oly intézkedés tételre, hogy az ily teendőkkel megbízott bírók oly képpen működhesse, hogy az eljárást ne nyújtsák s ne okozzanak sok ezerekre menő károkat néhány napi díj eléréseért; és hogy a kataszteri munkálatok soron kívül végeztesse, illetve vizsgáltsanak felül s rendkívüli munkálatokról is gondoskodás történjen, és végül, hogy az új tagosító törvény gondoskodnak arról, hogy a tagosító közseget, illetve a tagosítók egyetemét egy külön jogi személylyé szervezze, a mely tagosítási eljárást folytat az egyesek által önhibájukon kívül szenvedett sérelemért meghatározott időn belül anyagi felelőséggel tartozzék s ennek megállapítására külön perbe vonható legyen.

A közigazgatás egyszerűsítése.
Széll Kálmán miniszter elnök, mint belügyminiszter elhatározta, hogy a közigazgatási eljárás legkiválóbb hiányosságait, addig is, míg a közigazgatási eljárás rendszeren kodifikálva lesz, rendeleti úton orvosolja, illetőleg a közigazgatási végrehajtás irányelveit és fontosabb kérdéseit a fennálló törvényes keretben rendelőleg egységesen szabályozza. Az erre vonatkozó előadói tervezet kidolgozásával a miniszterelnök Dózsa Endre volt országgyűlési képviselőt, Kolozsvármegye alispánját bízza meg és leiratban értesítette Dózst, hogy már az erre a kérdésre vonatkozólag korábban benyújtott munkálatát az adandó utasításokhoz képest dolgozza át s e ezelőből a belügyminiszterium törvény-előkeztető osztályával lépjen érintkezésbe. A köz-

igazgatás egyszerűsítéséről szóló törvény szentesítése után nyomban hozzálátanak a törvény végrehajtására szükséges teendők előkészítéséhez. A belügyminiszteriumban erre nézve kiosztották a munkát úgy, hogy a törvényhatóságok rögtön megkapják a részletes utasításokat, melyek szükségesek, hogy a sok irkafirkára kényszerült közigazgatás munkája gyorsabb és kielégítőbbé tétessék.

Képviselői beszámoló. A gyergyó-szentmiklósi választó kerület érdemes és közszeretnek örvendő képviselője Lázár Meyhéért folyó hó 14-én tartotta meg beszámoló beszédét Gyergyó-Szentmiklóson az országgyűlés most megszakított időszakáról. A beszámolóra óriási közönség gyűlt egybe, melynek sorában ott láttuk a választó kerület legtekintélyesebb és legbefolyásosabb választó polgárait igen nagy számban. A beszámolóra megjelenő képviselőt tüntetés számba menő óvácziókkal fogadták s mai politikai állapotainkat, közgazdasági helyzetünket s jövőre való törekvéseinket híven feltáró beszédet majdnem minden fordulatánál zúgó eljenzésekkel és helyeslésekkel kísérték és midőn szép beszámolójának végére ért, az eljenzéseknek és gratulációknak alig akart vége szakadni. Beszámoló után Lázár Meyhéért országgyűlési képviselőt felkérték, hogy már eddig is eredményesnek mutakozó és a közérdek figyelembe vétele mellett a székelység, de különösen a gyergyói vidék speciális érdekeit folyton szem előtt tartó hazafias közzémondásait szentelje továbbra is a kerület lakosságának és a jelöltséget jövőre nézve is fogadja el. E jelenet alkalmával a közszeretnek és közbizalomnak olyan impozáns megnyilatkozását lehetett tapasztalni, melylyel szemben minden más irányú törekvés hiábavalónak fog bizonyulni. Helyesen következtetünk, ha állítjuk, hogy azok a vérmes remények, melyeket némelyek a néppárt gyergyói működéséhez fűznek, mint a füst és pára nyom nélkül szét fognak foszladozni.

A „CSIKI LAPOK” TARCZÁJA.

Utolsó felvonás.

A kis város csendes nyugalmát nagy szenzáció zavarta fel. Az idegenből most hazatért Csíkós Bandi agyonlőtte magát.

Az emberek találgattak. Némelyek azt mondták, hogy a háttérben egy nő állott, mások viszont sejtteni vélték, hogy kedély hangulata adta kezébe a fegyvert, hozzá tartozói amerikai párbaj áldozatának gondolták s a találgatás annál inkább indokolt volt, mert egyetlen sort sem hagyott hátra.

Temetésén ott volt az egész város, mert sajnálta mindenki a derek jóravaló embert, sajnálta szülőit, kiknek egyetlen örömiük benne volt.

Letették a koporsót örökre pihenni.....öt pedig örökre feledni..... Tán nem fogja díszíteni sírját semmi áldott kéz..... talán nem fog imádkozni senki lelkeért.....

I.

Tudjátok-e mi az csalódni? Tudjátok-e mi az egy fiatal léleknek ez a rázkodása? Mikor a szív szeret, hosszan, végtelenül, mikor az ifju szeret a jelennek, mikor még a szerelem csak bimbó fakadás, mikor még a szerelem tiszta s minden vágya egy ártatlan csókban kulminál? A magasabb osztályu tanulók boldog éveire ki ne emlékezne vissza? Kinek ne lenne legalább egy emléke ebből a korból, a mely öregebb napjaink is a vigasztalója, — a mire ha később vissza gondolunk, előnti lelkünköt valami titkos, meleg, jól eső érzés, ifjunak érezzük magunkat, felelvendik lelkünkben annyi sok édes, bájos óra?.....

A deák város egy pár kisasszonykája vidám társaságban van. Hozzájuk találó fiatal legények a lovagjaik.

Csikós Bandi is ott van. Vigan nevet, a kis Bella pedig el van ragadtatva.

Uzsonna után a fiatal társaság kimegy a kertbe. Ott a kert ösvényén egyszerre csak megáll Csíkós Bandi. Nem volt épen körülötök senki.

— Tudja-e Bellácska, mi az a szerelem?
— Nem én!

— Hát mondja csak, nem érez semmi különöst a mikor..... a mikor például — reám gondol?

Bellácska lesüti a szemét, aztán egyszerre csak elfut.

Bandi lelke pedig majdnem hangosan kiált fel!

— Jó jel! Gondolja magában. Hanem azért a mikor újra összekerülnek, a társalgás nem akar menni. Hiába költög a Bandi s igyekszik valamit mondani, csak nem tud megszólalni, gondolatai örült sebességgel kavarnak össze.

A Bellácska? No ő róla meg abszolúte ne is beszéljünk, elbujt egyik barátja mögé, elő sem jött onnan az nap többé.

De Bandi boldog volt! Egész éjjel nem tudott aludni. Hogyne, mikor oly édes az ábránd, mikor mindent kétszer szobának, derültebbnek lát!

Másnap boldogan megy az iskolába. Utközbe a Bellácska papáját találja.

Illett most már kétszer oly nagy kalappal köszönni.

— Hallja csak Bandi! A kis lányom a tegnap valami mulatságon volt. Ott volt maga is. De remélem ez volt az utolsó találkozásuk együtt. Azt hiszem megértett s nem kell komolyabb eszközökhöz fordulnom, — teszem fel a nádpálczához — hogy ezt magával megértessem?

Épen valamit felelni akart, de már egyedül volt. Hej! hogy háborgott az a fiatal szív! Mi történt vele, maga sem tudta, de érezte, hogy méltatlanul bántak el vele! Csalfa álnok lány!!

Az nap három szekundát kapott, de nem is esoda, az első csalódás a legkeservesebb. Arra mindig vissza gondol az ember, de nem is kell vissza gondolnia, maradandó emléket hagy az maga után. A féltékenységet, a bizonytalanságot!

II.

Három éves egyetemi hallgató korában újra találkozunk a Bandival. Vakációzni ment haza. Otthon vendégeket talált. Keresztmamáját egy szép szöke fruskával.

De Bandi kimondta magában szívére a halálos ítéletet.

Nem fogok még csak komolyan szóba sem állni vele!

Kerülte is szorgalmasan. Csak ha ebédelték, vacsoráltak akkor voltak együtt. No meg ha a Bandi a hangszert vette elő s azon igen ügyesen, mely érzéssel játszott szelbnél szebb nótákat, a szomszéd szobában. Ilyenkor a kis lány is leült mellé s hallgatta áhitattal, esőndben.

Egyik este, mikor Bandi ránez a kislányra, az elkezd keservesen sírni.

— Mi baja van Iluska?

De a lány még inkább beletemetkezik a zsebruhájába s még jobban sír.

Bandi esitítja, nem használ. Megfogja a kezét, a mely remegett mint a nyárfalevél! De a kendőt nem bírta levenni a szeméről.

Mozgott ide, oda, köhészelt végre is oksabbat nem vélt tenni, mint egyszerre hirtelen lehajolt a kis lányhoz s a hogy levolt sütve a feje, egy csokot nyomott a nyakára.

No de most már csakugyan nem tudott szembe nézni a leánnyal s ideje is volt hallani a szomszéd szobából a keresztmama hangját.

— Ilus, feküdni!

Másnap Bandi úgy tapasztalta, hogy most már a lány kezd kerülni őt.

Feltette magában, hogy ő is kerülni fogja. S miután mind a ketten kerültek egymást, hát egyszerre csak a kert lugasában össze találkoztak.

Lehetetlen volt meg nem szólítani: Haragszik Iluska?

A lány csak lesüti a fejét. Nem szól semmit.

Bandi megfogja a kezét, úgy érzi, mintha a lány nem vonakodna.

S egyszerre csak találkoznak ajkaik.....

Oh mily boldog vakáció volt az! Mikor egy együtt üldögéltek és beszéltek a jövőről, kovácsoltak oly sok szépet, oly édes terveket, hogy arra három ember élet sem lett volna elég.

De hát mindennek vége szokott lenni. A vakáció is lejárt s Bandi a fővárosba ment befejezni tanulmányait. Kétszeres hévvel dolgozott. Hogyne?! Volt most kiért!

Karácsonykor lerándult „a keresztmamát meglátogatni”. A kis lány is otthon volt. S az első kedvező pillanatot fel is használta Bandi, hogy megszökölja.

De a lány visszakapta a fejét.

— Ne csókoljon meg!

— De Iluskám, mi történt magával?

— Semmi, csak valahányszor vissza gondolkolok arra, hogy én egy fiatal emberrel csókolóztam, önmagam előtt kell pirulnom.

Bandi értette őt. Megszűnt a rövid távólét alatt a varázs s Isten tudja kin jár már az esze. De hát jól van így is. Ha fáj a szív; minek untatni? Hogy kinevessék, vagy esetleg szánakozzanak rajta, — annak nincs értelme!

Bandi elment haza s ha fáj is neki, ha lelke teljesen megvolt is törve, az érzelmeiket elfojtotta, — érezte sokszor, hogy meg kell örülnie s ilyenkor futott keresni a társaságot s érzelmeit, beteg lelkének nyögéseit elnyomta a könnyűvérü társaság.

Félév múlva Iluska egy szolgabíróval jegyet váltott s három hét múlva asszony lett.

Bandi majd megörült, de azt nem vette rajta senki észre. (Folyt. köv.)

A székely fürdők és a balneológusok.

Marosvásárhely jul. 12.

Budapesti lapok híradása szerint a balneológusok erdélyi körutra indultak, hogy a kirándulás egyéb csejjei mellett fürdő viszonyainkat behatóan tanulmányozzák.

Hát est nagyon okosan tessik. Különösen, ha az eddigi elméleti okoskodások, kétesértékű teóriák mellőzése, a gyakorlati követelmények vizsgálására és egyben fürdőink forgalmának emelésére szorítkoznak.

Sok-sok fontos körülmény eshetik mérlegükbe.

Éppen csak azóta vagyunk tele u. i. pa-nasszal, fürdőink csekély forgalmát illetőleg, a mióta fürdőink a bennük rejlő ritka természeti kincsek alapján igényt tarthatnak a nagy közönség látogatására, tehát mióta fürdőink vannak.

Természeti szépség, levegő, gyógyerő van nálunk bőven. Nem mulják fölül a külföldi reklámmal csinált neves fürdőknek hasonló előnyeit ebben pl. a mi Borszékünk, Tusnádkunk, Elő-patakunk stb. stb. Csapán a kényelem nagyobbott.

Hja! a kényelem. Persze ez ma a fő követelmény!

A fürdővendégek nagyrésze nem azért megy fürdőre, hogy gyógyuljon, hanem hogy szórakozzék, üdüljön. Szóval a fürdő: luxus.

És, a mit nálunk nem talál meg a közönség kényesebb része.

De, ha meg is találja, nincs meg fürdőink egyik-másikának az a híre, mely a kasszák rangjának és várakozásának megfelel. Nincs olyan fürdőnk a melyikről egészen bizonyosan tudva volna: ez a bárók, grófok, szász hercegek és fejedelmek találkozó helye, hová közönséges halandó nem mehet. Nélkülözük tehát a reklám csinálta fény, pompa előnyeit.

De nemcsak, nálunk a közép osztály is rangon alóliak tartja itthon nyaralni. Az az osztály, melynek a nyári idény alatt a pihenés alkalmát kell keresnie. Sőt a gyógyulásra szorultak sem bíznak fürdőinkben...

Baj, baj! De talán lehetne rajta segíteni. Ha t. i. levetkőznék egy jókora előítéletet, s utba dobók árisztokratikus hajlamainkat, jobban bíznánk önmagunkban felvéve a becsületet honfiak kötelességét.

Ekkor lehetne a bajon segíteni. Fellendülne a fürdő forgalma, lenne a tulajdonosoknak pénze is, kedve is a befektetésre, kényelmet, sőt olcsóságot is találnánk, a mi éppen elég volna arra, hogy messzibb vidék és országok figyelme is felénk forduljon.

Ebben különösen orvosaink segíthetnek sokat, ha betegeiket nem Gleichenbergbe, hanem *Koron-dra*; nem Karlsbadba, Kronodra, Bilinbe, Preb lauba, Radeinba, Wichybe, Schwalbachba, hanem *Bodokra*; nem Kronthalba, Wildungenbe, Schwalbachba, hanem *Borszékre*, *Bibarczfalvára*, *Tusnádra*, *Kovácszára*; nem Spaaba, hanem *Előpatakra*; nem Franzensbadba, hanem *Tusnádra* stb. küldenek.

A kik a székelyföldi fürdők tulajdonosok oláh vendégeit látják a talán csodálkoznak is ezen velünk nem rokonszenveső faj tömeges látogatására, azoknak elmondom, hogy est egyenesen egy pár Oláhországba szakadt s ott hirvenessé vált magyar orvos hazafiasságának köszönhetjük.

És itt föl is jegyzem, hogy élt 1840 körül Bukarestben két magyar orvos, név szerint *Vásárhelyi Mózes Károly* és *Lukács Farkas*, kik *Ürmösi Sándor* leírása szerint „kezetfogva mint az ország szerette első gyógyszerészei minden beteg és egészséget vásárlandó nagy boeroknak hazánk savanyu vizeit és fürdőit ajánlották”.

Mennyivel inkább meglehetné ez a hazai orvosok — itthon. Hiszen már minden fürdőtől táviról hegyire ismerik. Annyi illusztrált prospektus van körkésen, no meg annyi más *szakmunka* is, hogy ha bennük egy kis jó akarat van fürdőink rövid időn a modern haladás útjára térnek.

E tekintetben pl. az E. K. E. megbecsülhetlen szolgálatakat tett az erdélyi, különösen a székelyfürdőknek, köze bocsátott kiadványaival, melyek a külföld érdeklődését is felkelteni hivatják.

De sokat a talán mindent tehetnek a balneológusok, a kik egy-egy ilyen kirándulás személyes tapasztalatai alapján nemcsak a fürdők gyakorlatibb, kényelmesebb berendezésére, de a közlekedési viszonyok javítására elhatározó befolyást gyakorolhatnak részint a fürdő-tulajdonosok, részint a kormány és különösen a nagy közönség helyes informálásával.

Es alkalommal tehát, mikor Székelyföldre jövetelüket melegen üdvözljük nem mulaszthatjuk el a kirándulók figyelmét fürdőink nagy és fontos érdekeire, nagy és fontos misziójára föl hívni.

Est nemcsak a szépséget és kereslet helyes kiegyenlítéséből folyó közgazdasági érdekek parancsolják, hanem égetően sürgeti a székelység biztonsága is.

Ennek az ügynek teljes elhanyagolása — a mi szinte megbocsáthatatlan mulasztás — okozta, hogy a székely nép ritka természeti kincsei mellett és birtokában — nyomorog.

Máthé József.

A csikszeredei állami tisztviselők mozgalmá.

Az a nemes, igazságos eszmével már az egész országot átölelő mozgalom, a melyet a kis Torda város állami tisztviselői indítottak, az állam munkás méhei, tisztviselői helyzetének javítása, emelése érdekében, városunk állami tisztviselőit sem hagyta érintetlenül, ők sem maradtak érzéketlenek az idézett akció iránt, a mely a jog, igazság és egyenlő méltányosság jellegét hordja magán.

Folyó hó 14-én délelőttre Dr. Perjessy Mihály kir. törvényszékünk agilis, minden nemesért és szépért hevülő elnöke és Lajos Ferencz a helybeli m. kir. adóhivatal derék, tevékeny pénztárnoka értekezletre hívták össze városunk állami tisztviselőit. Ez értekezlet, a melyre mintegy 30 állami tisztviselő jött egybe szellemével, az ott kifejtett eszmék hordereje által egyaránt sorakozik azokhoz az ország minden részében tartott lelkes értekezletekhez, a melyek mind összhangzatban a tisztviselők helyzetének javítását kéri, sürgetik a törvény és igazság fegyvereivel.

A jelenlevők általános figyelmével, hangulatával találkozott az a lelkes, ritka szép beszéd, a melyet Dr. Perjessy Mihály megnyitól mondott, élénk megragadóan esetelve a helyzetet, a tisztviselő által teljesített munka nagyságát s ezzel szemben állapotuk tartatlanságát, s hangsúlyozta azt, hogy a tisztviselő nem az adózó polgárok megterhelésével kívánják helyzetük javítását, hanem sok pénzbe kerülő egyes felesleges dolgok megszüntetésével, egyes tőkével rendelkező állami alapok igénybe vételével.

Az értekezlet elnökévé ezután dr. Perjessy Mihályt, jegyzővé Borsai Mór kir. törvényszéki aljegyzőt választotta meg s kimondta, hogy a tordnai által megindított mozgalomhoz örömmel csatlakozik, a mozgalom ébrentartására és a központtal való összeköttetés fenntartására 12 tagú állandó bizottságot szervez, elén egy elnök, egy intéző elnök és 2 jegyzővel, a szegediek által ajánlott országos kongresszust tartásait kívánja, székelyül Budapestet öhajítja és az ott tartandó országos kongresszuson magát képviseltetni fogja.

Az állandó bizottság elnökévé az értekezlet dr. Perjessy Mihály kir. törvényszéki elnökét, intéző elnökül Lajos Ferencz adóhivatali pénztárnokot, jegyzőül Merza Gergely kir. adóosztály és Veress Árpád kir. törvényszéki aljegyzőt választotta meg. Bizottsági tagok lettek: Eltes Zsigmond kir. táblabíró, Szacsvay Imre kir. bíró, Geczó Béla kir. törvényszéki bíró, Sztupjár Samu kir. ügyész, Kóvári László m. kir. erdőtanácsos, Pap Domokos kir. főmérnök, Tolnay Károly m. kir. posta főosztály, Keresztes Antal m. kir. állatorvos, Nagy Imre gazd. intézeti igazgató, Ferenczi Győző m. kir. adóhiv. ellenőr, Kritsa Izidor telekkönyvezető, Székely Károly áll. el. iskolai igazgató-tanító.

Az értekezlet megbizta a bizottságot a mozgalom állandó ébrentartásával, a központi bizottsághoz küldendő memorandum szerkesztésével, körvonalozta azokat a pontokat, a melyek kivánásait képezék és hangsúlyozta, hogy a tisztviselő helyzetének javítását nem az adózó szegény nép osztály s az adózó polgárok megterhelésével, hanem más — és részletesen kifejthető módon — öhajítja és oly kiváltságokat, a melyek ellenkezőnek a jog-szerűséggel nem követelnek.

Az értekezlet dr. Perjessy elnöknek tapintatos ügyes vezetését köszönetet szavazva — lelkes hangulatban ért véget.

Balneológiai kongresszus Tusnádfürdőn.

A balneológiai egyesület idei kongresszusát Csik-Tusnádfürdőn tartotta meg. Hétfőn e hó 8-án érkeztek az egyesület orvosai Tusnádfürdőre, hol az igazgatóság tényes bankettet rendezett a tisztviselőkre, a melyen az összes fürdővendégek is részt vettek.

Hajniss dr., az egyesület elnöke, budapesti főorvos köszönte meg a szives vendéglátást felkösztönőjében s éltette a fürdővendégeket.

Szilágyi dr., a tusnádi fürdőorvos megköszöni a balneológiai egyesületnek, hogy Tusnádfürdőt figyelembe vették s végre valahára alkal-mal találta arra, hogy e fürdőt is figyelmükbe részesítették, élteti az egyesület megjelint tagjait.

Molnár Józsiás orsz. gy. képviselő a női közönség nevében üdvözli a kongresszust. Dr. Sümegi a kiváló balneológus író Tusnádfürdőt igazi világfürdőnek mondja, a hol meg van mindaz a mi egy világfürdőhöz kell, Csik-Tusnádnál még nem annyira ismeretes a külföldi közönség előtt, hogy nagyobb tömegekben kereshetnék fel.

Gerlóczy dr., budapesti korhási főorvos örömet fejezi ki, hogy Tusnádon megjelenhettek s a fürdő igazgatóságát élteti.

Kedden az egész társaság átvizsgálta a fürdőket és az ivóvizeteket s megtartották gyűlést.

Szerdán és csütörtökön kirándulásokon voltak, többek között a szent Anna tónál, a torjai Bálványosnál, a Sólomkónál s azután zárterte-keztelüket megtartva pénteken reggel elutaztak.

A fürdő leírását dr. Sümegi fogja közre-bocsátani, a ki a többi magyar fürdőket is (Tátra-füred, Borszék, Előpatak, Balatonfüred, Szilács, Lipik stb.) oly előnyösen írta le.

Földes József emlékezete.

Tudvalevőleg a csik-somlyói tanítóképezde néhány évvel ezelőtt elhalt derék igazgatója Földes Józsefnek tanár társai és hálás tanítványai közadakozásból díszes márvány sírmeleket állítottak volt he a somlyói Szent Péter templom kerítésében nyugvó porai fölé. Ennek a kegyeletes emlékek fölszentelése e hó 12-én történt meg imponáns módon és az érdekeltek volt tanítványok, most már tanítók, legnagyobb részének jelenlétében. Annyival meghatóbb volt pedig ez a kegyeletes aktus, mert részt vett azon a Csik-Somlyóra szent gyakorlatokra összeresereglett különböző vidéki és ezen vármegyei róm. kath. tanári és tanítói testület is, kik a tanítóképezde zászlója alatt együttesen vonultak fel a sírhoz. A sírmelek fölszentelést az elhunyt lelkiüdvéért mondott ünnepélyes szent mise és halotti vecsernye előzte meg, a mit Karácsony József szentszéki ülnök, képezdei igazgató végzett. Ennek megtörténtével az elhunyt családtagjai által díszes koszorúval ellátott sírmelekhez vonultak ki a tanítók s Karácsony József igazgatót azt fölszentelvé és megáldván Xántus Elek somlyói gyakorló iskolai tanító tartotta a következő szép beszédet:

Dicséretsek a Jézus Krisztus!

Megtérve a fájdalomtól, sajgó szívvel állok e helyen. Fájó érzésem felhjulnak. Itt állva eszembe jut, a szeretet, ragaszkodás s ezzel kapcsolatosan az, hogy az 1897. évben azt vesztettük el, ki Isten és szülők után legtöbb jót tett velünk, nevelt, oktatott, tanított képezett minket. Megosztá velünk tudományt, átadta gondolatainak, érzéseinek nagyrészt, megerősítve, erősen vértézve bocsátott nekí az élet hullámzó tengerének, fogadja lévén az, hogy ott el ne essünk.

Ki az, a ki ennyi jót tett velünk? Szavain helyett szólna a szempillákra rezgő köny. Mondja ki nevet a fájdalom hatásá alatt megtört szív érzése — azt a nevet, a melyet 25 évön keresztül oly szeretetteljes ragaszkodás fűzött hálás tanítványai szívéhez.

Földes József volt igazgatónk! ime emléket emeltünk neked és összegyűltünk sírhoz. Hadd lássuk sírodát és annak szélén, egy néhány szót szenteljük emlékednek.

Tested porlad a föld ölében, de szellemed él és az általad hirdettet elvek élnek, élni fognak hosszú időken keresztül.

Nemes, a legnemesebb elv, másokat boldogítani. Magad földi boldogságát nem kereshetted, az anyagiakkal nem törődted, Isten szent nevében mindent értünk téttel s ezzel soha sem muló érdemeket szerzettél magadnak.

Ez szálte az érteled rajongó szeretetet, a soha el nem muló hálás emlékezetet. Valamint a porladó tested fölé emelt emlékek, hosszú időken keresztül ellent fog állni a vilárok-nak, az idők romboló hatalmának: ugy a te emléked sem egyhamar lesz muló. Mert édes rád gondolni. Boldogító az a tudat, hogy te, ki a tanítóság köréből emelkedtet az igazgatói díszes állásra, hosszú éveken keresztül azt oly szépen, a felsőbbektől jövő elismerés, tanítvársaid bizalma, tanítványaid örök há-lójára méltóan töltötted be.

Mint csillag ragyogtál tanítótársaid, mint szok-tad mondani barátaid körében, a kik oly szép szá-mal kerültek ki az általad gondosan vezetett cik-somlyói róm. kath. tanítóképző intézetből.

Neved emlegeti Csikmegye tanítószága. De Ma-gyarországnak van-e egyetlen megyéje, a hová pe-dagógiai elveid el ne hirtottak volna, az általad nevelt tanítószék által.

Szellemed lengjen körül, mi lássad a hálás ra-gaszkodást.

Elmentél, itt hagyttál minket. Oh, de még sem, mert a kit annyira szerettek, mint mi szerettünk té-gyedet az soha sem hal meg, annak emléke él, élni fog, hosszú időken keresztül.

Legyen könnyű a föld, a mely porladó tete-medet takarja. Fogadd a hála báberlombjából ké-szített koszorúkat, szívünkbe rejtve.

Leleked teljesedjék, a tanítószék munkáját mé-ltányolva ama szép mondás! „Azon tanító, ki állását hílen, a legfőbb tanító mester Jézus Krisztus magasz-tos elveinek szem előtt tartásával tölti be, halála után mint csillag fog ragyogni az égen”.

Emléked szívünkben mindig éljen! Szellemed a mindent Alkotó fényországában ragyogjon. Amen!

Csik-Ménaság székelyei.

Irtu Bartalis Ágost, kászón-alecsiki járási főszolgabíró. (Folytatás.)

XIV. Birtokrendezés.

A kiadások és terhek közül pedig azt, a mely a birtokra legnagyobb súlytal nehezedik — és azt agyonnyomással fenyegetik — a birtok-rendezési költségeket nem vehettem fel azért, mert folyamatban van ugyan, de az egyesekre eső összegek még kiszámítva nincsenek. De annak nagyságáról fogalmat alkothatunk abból, hogy a mérnök az alcseiki községben 90 krtól 1 forintért dolgozik holdanként. Ehhez jönnek a birtoktisz-tázási, helyszini bejárásai, becslési stb. költségek és dologi kiadások. Hogyan bírja meg ezeket az 1—3 koronás vagy mondjuk az átlagot, 43 ko-ronás birtok egybő terhek mellett? És a munká-latok befejezése után mi marad abból a gazdának?

Magá az arányosítás a vele járó költségek és az eljárás hozzaszámolása miatt teljesen népszerűtlen s ma Ménaságon egy ember sem akad, ki azt öhajítja és saját vagy a közérdek-ben hasznosnak tartaná.

Ha az arányosítás a törvény életbeléptekor végrehajtható volna, ugy ma áldanók jótékony ha-tását és el is feledtük volna ezt a rabló gazdál-kodást, mely az arányosítás alá tartozó közös er-dőkön és legelőkön folyik s azoknak átlagát annyira megtámadta, hogy mulnap értéktelenné válík. Így azonban az arányosítás gyümölesének is meg-van a maga fanyar íze.

A regálé váltásig felosztott s az egyesek a nekik jutott pár forintot elköltötték látható ha-szon nélkül. Legtöbben még a kiutalás előtt évek-el eladták s az adóhivatalokból már a vásárlók

vették fel. Itt kezdődik a községek nyomorúsága s a magas pótdadó, melyet ismét csak a lakosságunk kellett fizetni. Ha egyik csebbe beleterte a regálé-váltást, máskból ki kellett venni a pótdadót.

A terhek, kiadások 15 év alatt 50%-kal emelkedtek, a lakosság eladósodott s akkor jött az arányosítás a maga tetemes és sok költségeivel. Részletesebben e kérdéssel itt foglalkozni nem kívánok, de kötelességemnek tartom két körülményre rámutatni, a melyek ugy a menasági, mint általában az egész csiki székely népre nézve közös veszedelmet képeznek.

A VI. pont alatti adatok mutatják, hogy a lakosság zöme 20 holdon alóli birtokos. Ez az osztály volt az, amely a közös erdők és legelőt leginkább használta megfelelő jogosultság nélkül. Az arány megállapítása után ennek az osztálynak keresetforrása nagyon megcsappan.

Akinek 2, 3, 5—10 hold jut, mivel a pénzre égetően szüksége van, eladja jogosultságát s ezzel elvágja a legutolsó köteleket is, mely őt a köz-séghez fűzi. Mert ha erdőlési és legelési joga nincs: a községben ugy meg nem él. Vevő mindig van, ott vannak azok a lelketlen kufarok, akik 2, 3 forintot összevásárolják a jogokat. Az eladó mehet Romániába s nincs annyi vászhozza, mint régebben, mikor még ha birtokát elárverezték is végső menedékül megmarad a közöshöz való jogosultság s ha keresményéből egy pár marhat tudott szerezni, a közös erdő és legelő használatán újra lábra állott.

Másik baj, hogy a nagy fakereskedő zsidó czégek folyton leselkednek a birtokosági erdőkre s kitalálták a vásárlásnak azon módját, hogy az egyes jogosultaktól összevásároltatnak lelketlen ügynökökkel 200—1000 holdat s azt a kir. tör-vényszékkel a maguk részére kiszakíttatják.

Igy van kijátszva a birtokosság, erdőtörvény úzenterv, minden s így semmisül meg az a tőke, melynek kamataiból századokon át tisztességesen élt az a nép, s melynek elrendeltetése volna a jövőben is fenmaradni.

Elszomorító példák vannak erre a felségi községben, de itt az alcseiki járás sem mentes az effajta spekulációtól.

Csikzentmárton—Csakfalva községben most indult meg a közhelyek arányosítása s már egy zsidó fakereskedő czég emberei 3—4 forinton holdankint a jogokat vásárolják össze s meg-szorult emberoktól azzal a czélzattal, hogy ily módon ami kevés erdeje még maradt a birtokos-ságának, a maguk részére leszakíttassák. És eljá-rásuk eredménytel fog járni, mert a megszorult ember kész eladni még bört is az ürdögnek a mint a vízbeesett a habhoz is kapkod. Én azt tapasztaltam, hogy azok, kik így könnyelműen elvesztetetik jogosultságukat, meg nem hiszik nem akarják elhinni, hogy ezután nekik a köz-birtokosági erdő és legelőhöz használati joguk nem lesz.

Sokkal rosszabb viszonyok közt van a tago-sítás. Kivétel nélkül minden ember azt hiszi, hogy ezt a törvényt egyenesen a kis birtokos osztály meggyilkolására találták ki.

A Ménasággal szomszédos Szentgyörgy—Bánkfalva községben egy Háromszékre férjlecz ment nő, mivel testvérével megosztolni nem tudott, tagosítást kért, mely el is lett rendelve. Talán fölösleges is megemlítenem, hogy megakadályo-zására minden kidogolható módot elkövettek. Az a birtokos kinek földjei jó helyen vannak, fél hogy a tagosításnál természetlen oldalt kap, a kisebb birtokos pedig fél, hogy a mezei legeltetés megszüntetésével, nem tud sem egy sertést, sem egy libát tartani. És valamennyien borzadnak a költ-ségekért s ugy tekintik, mintha birtokukat újra meg kellene vásárolni. Minden összejövetelnél előhozzák, hogy a tagosítást elkellene korúlni s kérdéseimre, hogy miért félnek tőle, azt válaszol-ják, Háromszéken a tagosítás folytán a kisbirtok-kosság tönkre ment, földje csak gyomot terem s megélni nem tud.

Tény, hogy a birtokrendezés költségei oly helyen mint Ménaság, magát a birtokot fenyegetik elpusztulással s ha még hozzá gondoljuk, hogy a gyors, erélyes keresztülvitel, mi a sikernek legelső feltétele — hiányzik s az eljárás annyira kéee-delmes és hozzaszámolmas, hogy egy-egy község ügye évtizedekig húzódik: akkor a népek elnök-egodetlen, forrongó hangulatán nem csodálkozhatunk. Hogy ez az elégedetlenség ki nem tör: azt csak a székely nép józan önmérsékletének és konzervatív hajlamainak lehet köszönni. (Folyt. köv.)

Csikmegyei füzetek.

Vitos Mózes csik-szentkirályi lelkész fá-radságot nem ismerő hangya szorgalmának eredménye az a tartalmas munka, melyből az utolsó (34-dik) füzet) a Györgyakab Márton utóda, Dresznándt Viktor igazán cinos és iz-léses kiadásában a mult hét folyamán hagyta el a sajtót.

A dus tartalom jegyzék legkiválóbb bizo-nyítéka azon szorgos utánjárásnak és odandó buzgóságnak, melylyel Vitos Mózes a rengeteg anyagot a „Csikmegyei füzetek”-ben felhal-mozta.

Az első rész magában foglalja Csikmegye leírását. A honfoglaláson kezd s a historikum befejezése után szemlünk elő állítja, mint egy lefesti Csikmegye látképet. Azután a Csikme-gyét alkotó füzések, nevezetesen: „Csik”, „Gyergyó” és „Kászón” elnevezésének erede-tével foglalkozik. Ezután felsorolja Csikmegye

határait, számol Csikmege területéről, a népességi viszonyokról, ismerteti az erdőségeket és a lakosságot.

Erre következnek a szorosok és vámhivatalok, a vármegyét beárazó és körülkerítő hegyek és hegységek leírása, fluszereve egy-egy népmondának, legendának, történeti vázlatnak közbetételével.

Majd következnek sorban a visszhangok, várak és erődítvények, síkságok, folyók, patakok, tavak, ivó források, éghajlati, nedvességi és esőzési viszonyok felemelése és leírása.

Igen érdekes része a munkának a geológiai, földtani viszonyok, továbbá a Csikmegeben található ásványok, bányák, ásványos források, fűrdők, gyógyvizek ismertetésével foglalkozó fejezet.

A második rész Csikmege népességével foglalkozik. Történelmi, ethnografiai és statisztikai alapon beszámol a népesség mindennemű viszonyáról a legnagyobb részletességgel s a mi fő, hitelt érdemlő alapszággal.

A III. rész a földmívelési, ipari, kereskedelmi, szóval a közgazdasági viszonyokat, Csikmege növényeit, állatait közlekedésügyét, társadalmi és erkölcsi állapotait, népszokásait, tájszólásait, közegészségügyi állapotait, közgazdaságát s végül az 1901. évben megéjtett népszámlálás eredményeit ismerteti.

Ime röviden fel tüntetve azon rengeteg anyag, mely a harminczgy füzetben ismertette és összehordva van. A ki tudja, hogy az óriási anyagot milyen nagy területről kellett összegyűjteni, mintegy darabonként összehordani, az bizonyára méltányolni fogja a szerző önzetlen és buzgó fáradozásait is.

Rövid ismertetéseket azzal zárjuk, hogy felhívjuk közönségünk, de különösen a székei közönség figyelmét e valóban hézagot pótló munkára, melynek nem szabad hiányozni egyetlen csiki székei ember, valamint egyetlen székei intézmény könyvtárától sem.

A teljes munka 12 korona árért kapható szerzőnél, vagy Dresznándt Viktor könyvkereskedésében.

KÜLVONFÉLÉK.

Kinevezések. A vallás- és közoktatási miniszter csik-somlyói Glósz Ernő lugosi főgimnáziumi helyettes tanárt a IX-ik fizetési osztály második fokozatába ideiglenes rendes tanárrá, továbbá az igazságügyi miniszter Smil Gyula beregszászi ügyészséghez beosztott törvényeségi joggyakorlatot a csik-szeredai kir. járásbíróshoz aljegyzővé nevezte ki.

Áthelyesés. Az igazságügyi miniszter Veress Árpád csik-szeredai járásbírósi aljegyzőt az itteni törvényesékhöz helyezte át.

Hímen. A nagyváradi leányvilág egyik legszébb s legkedvesebb tagját Lubinszky Annuska grófnő f. hó 8-án eljegyezte Gúzsy Árpád helybeli gyógyszerész. Az eljegyzés Belényesen tamásfalvi Thury Ignác kir. közjegyző vendégszerzőt házában folyt le előkelő vendégkoszoru jelenlétében.

A püspöki szent gyakorlatok első része, melyen az erdélyi részi róm. kath. tanárok, tanítók vettek részt, szombaton véget ért, a mit a megelőző nap gónás és az utolsó nap szent áldozás rekesztett be. Egy nevezetes aktsa is volt ennek a szent gyakorlatnak, melynek első napján megvalósult az erdélyi részi róm. kath. tanítóknak egy közös egyesületbe tömörítés iránti terv. Az alakuló gyűlésen az elnöki tisztelet Karácsony József csik-somlyói tanítóképzései igazgató végezte s miután az egyesülés bővebb eszmecseré után kimondatott, az egyet tisztikarának megválasztására került a sor. Elnökül egyhangulag megválasztott Imets Fülöp Jákó gyulafehérvári kanonok, egyházmegyei főesperes, tiszteletbeli elnökül Gergely Ignác ugyancsak gyulafehérvári kanonok. Aelnökök lettek: Karácsony József, dr. Péter János, Szabó Sándor és Józsa Sándor. Főjegyzővé Bakó Elek, jegyzővé Borka Lajos választották meg. A választmányt a következő tagokból alakították meg: Fejér Gerő, Szász Károly, Avéd Jákó, dr. Kóródi Péter, Zsiámál Agost, Macskási József és Erőss József. Ezen alkalommal többen alapító tagokul is jelentkeztek. Az új egyesület védnöke gróf Majláth püspök, ki az ülés második napján a tanítóknak között személyesen is megjelent s nagy érdeklődéssel kísérte figyelemmel a tárgyalásokat.

Eljegyzés. Kettős eljegyzés volt mult vasárnap este Csik-Somlyón. Ekkor váltott jegyet ugyanis Véger János adótitisz Földes Anna kisasszonnyal, a néhai Földes József képezői igazgató kedves leányával s ugyanakkor Shütz Jenő adótitisz is előbbi tisztársának nővérével Véger Tinka kisasszonnyal. Szerencse kísérje frigyüket!

Forgalmi akadály a vasuton. A folyton tartó rendkívüli esőzés nemcsak a széna és gabna termésnek legnagyobb részét tette tönkre, hanem a mint attól tartani lehetett a vasutvonalon is forgalmi akadályt idézett elő és kicsibe mult, hogy szerencsétlenséget is nem okozott. A csik-szereda—gyimesi vonal szakaszon Szentmihály és Lovász között folyó 12-én töltés csuszamlás történt néhány méter hosszúságban, még pedig alig egy percczel azután, hogy a gyimesiföljő jövő vonat a csuszamlás helyén keresztül robogott. Ennek következtében a déli vonat utasai már csak átszállással foly-

tathatták utazásukat. A csuszamlás által okozott akadály már elhárítottott s a közlekedés folytonossága helyre állott.

— Lelki gyakorlatok. Az erdélyi róm. kath. egyházmegye lelkeszeinek lelki gyakorlatai gróf Majláth Gusztáv püspök vezetésével mellett f. hó 15-én kezdődtek meg. A lelki gyakorlatokon a lelkeszek nagy számban vesznek részt.

— A csik-szentmiklósi és szépvízi lelkész választásokhoz. Lapunk mult számában közzöltük a csik-szentmiklósi lelkészi állás választás utáni betöltésének eredményét. Ez a választás — a mint halljuk — aligha vezet megoldásra, mert az első helyre megválasztott Fejér Gerő a Püspök nem szándékozott jelenlegi tanári állásából kibocsátani, a második helyre megválasztott Balog Ignác pedig a hívek nagyobb részének nem tetszik s ellene kétszázon felüli aláírással petíciót nyújtottak be a Püspökhöz, kérvén, akar a harmadik helyen megválasztott Balázs Ferencz kinevezését, akár pedig új választás elrendelését. A szépvízi pap választás megejtését ezen községnek ugynevezett három székei tizes birtokossága akadályozta meg, nem akarván, hogy a választásba befolyjanak a községben letelepült katolikus vallású iparosok, kiknek semmi részük nincs azon egyházmegyei javakban, melyből a megválasztandó lelkész fizetetik.

— Főlvétel a Ludovikába. A honvédelmi miniszter Pál Gábert, a csik-somlyói főgimnáziumi igazgatóban érettséget tett fiát, a Ludovika Akademiában első helyre az Orczy-féle családi alapítvány élvezete mellett felvette.

— Meghívás. A hőmezővárszékhelyi dalárda Erdélyi kirándulási útjában 1901. évi július hó 21-én, vasárnap, Tuszánodon a gyűgyteremben, Auspitz Jenő karnagy vezetés alatt hangversenyt rendez, melyre t. czimtel tisztelettel meghívja. Műsor: 1. szakasz. 1. „Fohász”. Huber Károlytól, éneki a dalárda. 2. a) Schumann „Trümelet” b) Wieniavsky „Capriccio-Valse”. hegedűn előadja Auspitz Jenő ur. zongorán kíséri Nyizsnyai Gusztáv ur. „Falu végén”. Auspitz Jenőtől, éneki a dalárda. 4. „Magyar népdalok”. Meder Mihálytól, éneki a dalárda. 11. szakasz. 1. „Magyar Népdalok”, éneki Vörös Lajos ur. 2. „Szerenád”, gróf Zichy Gézától, éneki a dalárda, zongorán kíséri Nyizsnyai Gusztáv ur. 3. „Humoros felolvasás”, tartja Bibó Lajos ur. 4. „Magyar királyinduló”. Huber Károlytól, éneki a dalárda, zongorán kíséri Nyizsnyai Gusztáv ur. Helyvárak: Fűldőly 2 korona, állóhely 80 fillér. Kezdele este 8 órákor. A jövedelem 1/3-része a fűrdő szépítésére fordítatik.

— A fűrdői élet pangása. A csikmegei fűrdőkre és klimatikus gyógyhelyekre s nevezetesen azoknak tulajdonosaira talán soha az időjárás kedvezőlenebb helyzetet nem teremtett mint a jelen évben. Még ugy szólván teljesen néptelenek nem csak a közlekedési nehézségek miatt bajosabban megközelíthető borszéki és k-jakabfalvi, hanem a vasut által érintett tuzsád-alvégi gyógyfűrdő is. Mig ugyan is a Királyhágón-tuli üdülőhelyek ezrek felülmenő látogatókat publikálnak, a tuzsád-alvégi fűrdő helyen a jelen évi idény megkezdésétől e hó 3-ig bezárólag az átutazókkal együtt is csak 251 vendég fordult meg, Borszéken meg annyi sem, Jakabfalván pedig ugy szólván alig egy néhány. Ép így nékülözik a látogatottságot, a közelfekvő szögöli és szeredai fűrdők, valamint a hargitai klimatikus gyógyhely is. Két előbbi az Ott folyó folytonos kiöntése miatt gyalog meg sem közelíthető, a hargitai fűrdő, pedig az esőzések által járhatatlanná tett utak által teremtett közlekedési nehézségek miatt nem látogatható. Szóval a fűrdő tulajdonosok és bérlők ép ugy megsínlik ez évben a rendkívüli esős időjárást, mint a szegény földmívelő nép, melynek mindennemű terménye csak nem odaveszett.

— Politikai vigeczek című cikkünkre Tuszádfűrdőről a következő levelet vette szerkesztőségünk. „Becses lapjának július 3-iki számában „Politikai vigeczek” czim alatt megjelent cikkére vonatkozólag bátor vagyok felvilágosítani arról, hogy én — a csik-szentmártoni kerület néppárti képviselő jelöltje — Ladányi Miklós tengerész kapitány vagyok és nevem semmi néven nevezendő összefüggésben sincs igen tisztelt elvtársam, Linek Lajos ur nevével. Tuszádfűrdő, 1901. július 9-én mely tisztelettel Ladányi Miklós.

Gyilkosságok. A lapunk mult számában már említett es Ditróban e hónap elején történt gyilkosságról még a következőket írta tudósított. Folyó év 4-ére virradólag ditrói Orosz István s sógora Kis József az ugynevezett Sújó tötön halva talált, s miután látta, hogy gyilkossággal van dolga, azonnal bejött a községbe s a csendőrségnek jelentést tett. Fekete György őrmester Péter Lajos csendőrrel azonnal kísérték a helyszínre, ott megállapította a gyilkosságot s azonnal hozzáfogott a nyomozáshoz. Pontos gyanu okok alapján elment ditrói Fülöp Tamás-hoz, ez midőn kérdőre vonták elcsúgt, az őrmester valami rongyokat látott vizesen kiterítve s midőn Fülöp Tamást ezek czéjla iránt kikérdte, az határozott választ adni nem tudott. Ezért Fülöp Tamást és fiát letartóztatta s mingyárt vallatára fogta. Az illetők mindannak dacára, hogy fontos gyanu volt ellenük, konokul tagadtak. Ekkor az őrmester még két csendőrt vezényelt ki, Tiboldi Lázárt és Borbélyt és a két bűnöst kényfel választotta. Az őrmester miután az illetők büntetésnek nem kérték, csulhez folyamodott még pedig sikerrel. Csütörtökön este a községhez pinczéjébe behelyezte Péter Lajos Tiboldi Lázár és Hompót István csendőröket, azután a két bűnöst is lezáratta a pinczébe. Mihelyt egyedül őrczték magukat, azonnal ragyújtott az apa, hogy ne félj fiam még száz őrmester sem veszi ki belőlem a gyilkosságot, node még belőlem se, kontráztott a fiu. Az apa később azt kérdi a fiutól: cipőidert mért nem takarítottad meg jobban? Nem én takarítottam meg, hanem az anyám, válaszolt a fiu. Nohát vigyázz magadra, hogy mit fogsz beszélni. Ezzel ősszedülták a fejüket s mindketten elaludtak. Ekkor már eleget tudtak a csendőrök, pénteken reggel az apát és fiut kivertették a pinczéből újra vallatni kezdték. De ekkor

is konokul tagadtak mindent egész este felőig. Este felé azonban a sok keresz kérdések a fiut annyira zavarba hozták, hogy kitérni nem tudott s éppen a mikor az apa fennem dísekedett ártatlanságával mindent bevallott s azután az apa is. A gyilkosságot Fülöp Tamás és fia Ignác boszúból követték el azért, mert Fülöp Tamás birtokán Orosz Istvának átjárója volt. Fülöp Tamás kiakartá tiltani, Orosz beperelte és a bíróság Orosznak ítélte az átjárót. A másik gyilkosság György-Remetén történt. Itt Ferencz János (Csák) feleségét Portik Kútát vasárnap foly hó 7-én reggel felakasztva találták. A csendőrségnek megint dolga akadt, mert az a gyanu merült fel, hogy nem öngyilkosság hanem rendszeres gyilkosságról van szó. Fekete György ditrói őrmester tehát legelőbb is Ferencz Jánost az asszony férjét tartóztatta le, ez is szokás szerint előre tagadott mindent, de később az őrmester és a csendőrök, erélyes, tapintatos fellépése folytán mindent bevallott. Az asszony Portik Kútát a férjét elhagyta volt. Ferencz János pedig Laczko Annát magához vette és vele jött út. Azonban Portik Kútát mit gondolt, mit nem, kevéssel előlött hazu jött férjét a paphoz hívatta. A lelkész az asszonyt vissza rendelte férjéhez, kinek a lányt el kellett küldenie. A szive azonban a lány után vágott s így történt, hogy megszabaduljon a feleségétől, szombaton éjjel halálra verte, azután felakasztotta és elment hazulról. A szerelmes férj most a járásbíróshoz börtönében várja büntetését.

— Rossz csatornázás. A már hetek óta folyton hulló esőzés folytán az utcák mellett vezető árkok, csatornák színültig megteltek vízzel s olyan helyeken, a hol a víznek a rossz csatornázás miatt nincs kellő lefolyása a víz megállapodott s az udvarokról kifolyó szennyes lével naponkint szaporodva, melegágyát képezi a számos betegséget okozó mikroorganizmusoknak, melyek csak alkalomra várnak, hogy bűzös tanyájukból kikelve, beláthatlan veszedelmek okozói lehessenek. Nem tudjuk kiknek hatáskörébe tartozik a megálló és bűzlődésnek induló vizek elvezetése, de annyit tudunk, hogy Csikszereda város egészségügyi szabályrendeletének értelmében azokat az utak és utcák mentén megtűrni nem szabad. Ebből kifolyólag kérjük az illetékes hatóságokat, hogy még mielőtt a meleg napok beállnának és a város több utcáján az árkokban díszelgő pocsolják nagyobb kellemetlenséget és veszedelmet okoznának távolítottassák el azokat.

Késelés. Csedő Gábor csik-menasági koreszmártos, a menasági fogyasztási szövetkezet kiárlóját folyó hó 14-én vasárnap este, egyik szomszédja Ferencz Dénes, azon okból mert töle az általa kiütött ablak árát kérte, ezen szavakkal: „itt a fizetés” bieskjával ugy hasba szarta, hogy Csedő Gábornak a bele kifordult s életben maradásihoz alig van remény. Sajnálatos dolog, hogy az ilyen események Menaságon igen gyakran előfordulnak.

— Megtűresedett tanári állások. Az erdélyi róm. kath. státus hatósága alatti gimnáziumoknál a következő tanári állások vannak üresedésben, a csik-somlyói főgimnáziumnál rajztanári, a gyulafehérvárinál latin—görög, a marosvásárhelyinél mennyiség és természetani s a két utóbinnál egy-egy torna tanítói állás is. A kézdívásrhelyi gimnáziumnál üresedésben vannak a magyar-latin és görög-latin tanszékek. Pályázati határidő folyó év augusztus hó első napja. A szabályosan felszerelt folyamodványok Gyulafehérvára az erdélyi püspökhöz küldendők.

— A medve áldozata. Lapunk közlelbi számában tettünk említést kászon-ujfalvi Kovács Imrénnek egy medve által való összemarcangolásáról, kit életveszélyes sebeivel a szeredai kórházba szállítottak volt. A szegény ember, mint előre is föltehető volt, kapott sebei folytán e hó 11-én a kórházban elhalálozott, honnan temetés végett illetékes községbe szállítottatott.

— Gyászrovat. E hó 6-án nagy részvét mellett temettetett el 81 éves korában Id. Deáki Péter birtokos, ki mint szorgalmas gazda, kereskedő és jó vendégterető ember széles körben ismert egyéniség volt. Özege, számos gyermekei és unokái gyászolják elhunytát, többek között Deáki Sándor a n. tud. egyetem gazdasági igazgatója.

— Zeneestély. Kolozsvári Balog Jancsi 12 tagból álló zenekarával folyó hó 19. és 20-án este az Otthon kávéházban zeneestélyt rendez, melyre a nagyérdemű közönség kegyes írtfogását kéri.

— Az Erzsébet bizottság öszinte köszönetet szavaz első helyen Endes Ida öngyűségének, kinek indítása folytán 6 buzgó ívtartó rövid idő alatt 82 koronát és 40 fillért gyűjtött az „Örökimádás templomára”. Miután öngyűségű kilátásba helyezte, hogy hamarosan be fog gyűlni még egy ilyenszerű összeg e lapok hasábjain csak a gyűjtés befejezése után fogjuk felsorolni a t. adakozók neveit. Most az ívtartókat nevezük meg Isten áldását kérve egy Endes Ida öngyűségű, mint a gyűjtők életére, kik: Cziko Teréz és Ilona Mindszenten, Gál Endréné Szentkirály, Magyarossy Anna Szentmárton, Márton Erzsike Szentmárton, Potyó Antal Kozmás és Simon Ádámú Szentkirály.

Felvétel a székei-udvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskolába. A székei-udvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskola czéjja: négy éves tanfolyama alatt növendökeit ezen két iparágban elméletileg és gyakorlatilag képzett iparos-

segédékké, iparosokká nevelni, kiváló kedvezmények által lehetővé tenni, hogy a szűkös anyagi viszonyok élő szegény ember gyermekét nagyon kevés költséggel, esetleg ingyenesen tudja ezen ipari pályákon kiképezetni. A növendöket a fejlettebb követelményeknek megfelelő elméleti kiképzést és gyakorlati kiképzést az intézetben e czéjra berendezett tanműhelyekben, ipari szaktanároktól és képzett művezetőktől nyerik. Az intézetben együtt lakással (internátussal) összekötött közös étkezés (conviktus) van szervezve. Az együttlakásba és közös étkezésbe csak rendes tanulók vétetnek fel. Az egész évi étkezés (11 hó) ára reggeli, ebéd, vacsora 52 fill., mely összeg egyszerre vagy havonként is fizethető, de minden esetben előre. Felvétetnek olyan növendökek, kik a gimnázium, reáliskola vagy polgári iskola 2 osztályát, avagy elemi népiskola 6 osztályát sikeresen elvégezték és 12 életévüket betöltötték. Rendes ösztöndíjas növendék sem lakásdíjat, sem tandíjat teljeslegesen nem fizet, sőt a rajzoláshoz szükséges értékes eszközöket is használatra az intézettől díjmentesen kapja. Szegénysorsu tanulók részére több ösztöndíjas hely van rendszerezve, mely abból áll, hogy az ösztöndíjra felvett növendöki ingyen lakásban, tanításban, élelmezésben és ingyenes gyógykezelésben részesül ugy, hogy a szülő gyermekének csak ruhájáról és ágyneműről kell hogy gondoskodjék. Ily ösztöndíjas hely az 1901—902. tanévben 16 fog betöltetni, melyre ezenel pályázat hirdetteték. Sikeresen olyan szegény sorsu, jó magaviseletű tanulók folyamodhatnak, kik valamely középiskola, reál, polgári gimnázium két osztályát, vagy az elemi iskola 6 osztályát elvégezték és minden esetben a 12. életévüket már betöltötték. A helyételen folyamodványhoz következő okmányok mellékelendők: keresztlevel, utya vagy gyám bejegyezése, hogy a növendék a tanidő teljes tartamát bevégezi, iskolai bizonyítvány, szegénységi bizonyítvány és utraoltási bizonyítvány. Folyamodványok legkésőbb folyó év augusztus hó 10-ig a szakiskola felügyelő bizottságának czinezve Hargita Nándor a székei-udvarhelyi m. kir. állami kö- és agyagipari szakiskola igazgatótanárhoz nyújtandók be. Székely-Udvarhely 1901. július havában. Az igazgatóság.

Vasuti élet. A vasutasok tesztálya ama elhagyott közé tartozik, mely igen nehéz munkálatot, reál bizott felelősségeterhes feladatát dacára sem részesül abban a társadalmi elismerésben, mely méltán megilletné. Rége óta fáradoznak a vasutasok, hogy jogos érdekeik megtalálják a maguk szószólójukat. Ezt a szerepet pedig a sajtó töltheti be. Miután pedig a „Vasuti Lapok” az egyedüli szaklap, a mely minden külső befolyástól ment és független írók által szerkesztetik, ez a lap vette programjába a vasutasok érdekeinek megvédését. — A vasutasok körében az utóbbi napokban megindult mozgalomban is jelentékeny részt vesz a „Vasuti Lapok” szerkesztősége, melynek szerkesztését legutóbb Gerő M. Már fővárosi hírlapíró vette át. Szívesen ajánljuk ezt a lapot vasutas olvasó közönségünk figyelmébe. A „Vasuti Lapok” elütítési ára egész évre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona (6) fillér. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapest, Erzsébet-kört 18. szám alatt van.

HIVATALOS RÉSZ.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter kiadványa.

Rövid utmutatás a mezei egerek irtására.

A mezei egerek, helyesebben mondva a földi poczkok okozta károk meggátálása végett szükséges, hogy e kártevő állatot irtástól ne csak akkor (összszel) kezdjük, a mikor kártételek már megkezdődött, vagy a mikor már annyira elszaporodtak, hogy irtásuk a nagy költség és a szükséges munka miatt igen drága volna, hanem, hogy már akkor fogjunk hozzá, a mikor a fenyegető baj csakély költséggel és kevés munkával még csirájában elfojtatjuk.

E végből a poczokirtó munkálatot a következőképen kell beosztani. Tavasz végén az aratásig azokon a helyeken irtjuk a poczokot, a mely helyek szántás alá nem kerülnek. Ilyen helyek a legelők, a kaszálók, a herések, a mindig felszántatlanul maradó partok, töltések és az utmenti részek. Nyáron aratás után az irtást a szántás alá kerülő helyeken folytatjuk, tehát a feltűrt tarlóban; a cséplés után pedig a kaszák és a nyomtató, vagy cséplő székűk helyein.

Védekezés a föl nem szántott területen. Es a védekezés mai nap csak a hohenhaimi egérfogókkal történhetik, mert a mérgek alkalmazása egyrészt nehézkes, másrészt költséges. A hohenhaimi fogó olcsó; száza tis koronába kerül és kis gondozással, ha a fogó drótszerkezetét gyakrabban megolajozzuk, hogy a rozsdá tönkre ne tegye, eltart évekig. (E fogó több nagyobb budapesti vasárüzletben kapható. A pontos czimet felkérésre a Rovartani Állomás közli.) A sikeres védekezéshez kívánatos, hogy e fogóból a szükséges mennyiség minden percben rendelkezésünkre álljon. Kisebb gazdának elég 50 drb boldó; 500—600 holdra már 300—400 drb kell; ellenben 1000 holdon felül legalább 1000 fogó szükséges. De jó beosztással elég lehet az 800—1000 holdra is.

A hol a tavass végén a lerágott fűről észreveszük, hogy a poczok letelepedett és már néhány szökolyukat is turt, ott azt azonnal ki kell irtani. Ez oknál fogva meg kell hagyni a mezőőröknek és a gazdasági cselédészeknek, hogy a poczokokat mindig szemmel tartásuk és mosgolódásukat a gazdájuknak bejelentésük.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

y. Csik-Somlyó. A küldeményt köszönjük, csak hogy kissé későn kaptuk, mivel azon ügyekről a tudósítások lapunk számára ki is voltak szedve. A mit lehetett azonban, azt — mint tesszük látni — felhasználjuk. Következő szíves közleményelt kérjük legalább hétfőn reggel kézbesíteni.

Önkéntes bíró. A szóról-szóra ilyen czimmal bíró czikk nem közölhető. Egyszer azért, mert névtelen, másodsor mivel minden jognyilatkozat mellett is szörnyen személyeskedő. A jogos panaszoknak nem a hírlapban, hanem az illetékes hatóságok útján kell érvényt szerezni.

Laptalajdonos:
GYÖRGYKALAS ÖRÖKÖSE.

Egy 7 éves BIVALY
 kitünő tejelő, mely naponta 5 kupa tejet ad s melyet borju nélkül is lehet fejni és bárki is megfejhetheti felelősség mellett eladó. Bővebb tudósítást ifj. GAL ANDRÁS mézszárosnál.

Pályázat.
 A csik-szentimrei róm. kath. kántor-tanítói állásra **Julius 20-ig** pályázatot hirdetnek. Jövedelme: lakás, mely áll két szoba, konyha, kamra és sütőházból; pincze, istálló, szin, sertés és tyúkól; a tanítóval közös csűr, tágas udvar és két veteményes kert. 111 kalangya ösz., 84¹/₂ kalangya tavasz, 28 kor. 54 fill. pénz, 20 köbmr. lágytűzifa kepe; 3 hold 286 [] öl szántóföld; 989 köbmr. kaszáló; 10 kor. 68 fill. miscalapítvány; 68 kor. stola; jogusultaknak korpótlék államségélyen. E jövedelem az 1893. évi összeírás szerint így áll, de tényleg felmegy 1400 korona értékre, melyből 600 korona tisztán tanítói fizetés. Köteleessége: a) kántori teendők végzése; b) az iskolaszék által kijelölendő osztatlan vegyes osztályokban a mindennapi iskolásokat önállóan — az ismétlősöket a a segédkántor-tanítóval közösen tanítani. Csakis okleveles kántor-tanítók pályázhatnak. Kötelesek személyesen megjelenni július 14-én vagy július 21-én délelőtt.

Csik-Szentimre, (u. p. Csik-Szentkirály) 1901. július 7-én.

Körödy Mihály,
 iskolaszéki elnök.

[151] 2-2
 Sz. 4087/901.
 tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A csikszentmártoni kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak menasági György József végrehajtást szenvedett elleni 102 korona tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csikszentmártoni kir. járásbírósg területén lévő Menaság község határában fekvő a menasági 1339. sz. tjkvben foglalt 822. 823. hrsz. ingatlanra 320 korona a 280. sz. tjkvben foglalt a végrehajtást szenvedő valamint György Lajos, György Zakariás, György Ferenc és György Anna nevű álló 1166. hrsz. ingatlanra 400 korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi augusztus hó 13-ik napján délelőtti 9 órakor Csik-Menaság községbázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10¹/₁₀-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság.
 Csikszentmárton, 1901. július 3-án.
Dr. Szabó Lajos,
 kir. albiró.

[156] 1-1

A BŰNVÁDI PERRENDTARTÁS

ÉS
MAGYARÁZATA.
 AZ 1896. ÉVI XXXIII. TÖRVÉNYCZIKK.

I. és II. kötet.
 IRTA
Dr. PERJESSY MIHÁLY
 csikszentmártoni kir. törv. elnök.

Kapható a szerzőnél és Györgyjakab Márton utóda könyvkereskedésénél Csikszentmártonban. Egy-egy kötet ára 4 korona.

[156] 1-1

Szám 988—901.
 I. [152] 2-2

Hirdetmény.

Csikvármegye tekintes törvényhatósági bizottságának 1901. május 21. és 22-én kelt 4977. számú határozatával Csik-Csekefalva községnek egy bérház építése engedélyeztetett 24493 korona 77 fillér erejéig.

A fent említett munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1901. évi augusztus hó 15-ik napjának d. u. 2 óráig Csik-Csekefalva községbázán tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettek.

Versenyezni ohajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap délután 2 órájáig a községi bíró kezéhez annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet a körjegyzői iródnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Csik-Csekefalván. 1901. évi július hó 6-án.

Salamon Mihály Csiszér Károly
 községi bíró körjegyző.

Sz. 4117 901.
 tlkvi

Árverési hirdetmény kivonat.

A csikszentmártoni kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakariás Lukács és Izsák végrehajtónak Dr. Boeskor Béla végrehajtást szenvedő s illetőleg Bíró Imre kérelmes árverési vevő elleni 2200 korona tökekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a csikszentmártoni kir. törvényszék területén lévő Csik Szépvíz község határában fekvő a csikszépvízi 317 számú tjkvben foglalt dr. Boeskor Béla és Kálmán nevű álló ingatlanoknak az 1881. LX. t.-cz. 156. §-a. a pontja alapiján nemcsak a dr. Boeskor Bélát illető felerészre, hanem a Boeskor Kálmán felerész járandóságára is s így az egész ingatlanokra u. m. a 2. rendszám 988. hrsz. szántóra 38 korona, a 3. rendsz. 1057—1060., 1512—1515. hrsz. szántóra 74 kor., a 4. rendszám 1096. hrsz. szántóra 54 korona, az 5. rendszám 1145. hrsz. szántóra 26 korona, a 6. rendszám 1335. hrsz. szántóra 14 korona, a 7. rendszám 1605., 1606. hrsz. szántóra 18 korona, a 8. rendszám 2222. hrsz. kaszálóra 32 korona, a 10. rendsz. 4855. 2 hrsz. kaszálóra 38 korona, a 13. rendsz. 6333. hrsz. szántóra 4 korona, a 15. rendsz. 6746. hrsz. szántóra 14 korona, a 14. rendsz. 6583. hrsz. szántóra 4 kor., a 16. rendsz. 7149., 7150. hrsz. legelőre 26 kor., a 17. rendsz. 7183., 7184. hrsz. szántó és legelőre 18 kor., a 18. rendsz. 7246. hrsz. szántóra 20 korona, a 19. rendsz. 7249. hrsz. szántóra 24 korona, a 20. rendsz. 7277. p. hrsz. szántóra 4 korona, a 21. rendszám 7332. hrsz. szántóra 50 korona, a 22. rendszám 7397. hrsz. szántóra 30 korona, a 23. rendsz. 7523. hrsz. szántóra 16 korona, a 24. rendsz. 7575. hrsz. szántóra 12 korona, a 25. rendsz. 7862. hrsz. szántóra 76 korona, a 26. rendsz. 8159. hrsz. szántóra 24 koronában megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1901. évi augusztus hó 17-ik napjának délelőtti 9 órakor Csik-Szépvíz község bázánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10¹/₁₀-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
 Kelt Csik-Szereda, 1901. évi június 12-én.

Dózsa Kálmán
 kir. trvszéki bíró.

[156] 1-1

Sz. 6865/1991. [149] 1-3
 tlkvi

Hirdetmény.

Az arányosított Csik-Rákos közbhelyeket az általános helyszínelési állapot szerint feltüntető csikrákosi 881. és a csikgöröcsfalvi 459. számú telekjegyzőkönyvben arányosítás következtében az 1869. évi 2579 számú szabályrendelet-höz képest átalakították, és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. évi XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-czikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosították.

E czézből az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás Csikrákos községében 1901. évi szeptember hó 2-án fog kezdődni.

A tervezet hitelesítésének, valamint általában a helyszíni eljárás foganatosítása végett Geczó Béla kir. törvényszéki bíró és Kozma István kir. törvényszéki segéd-telekkönyvvezetőből álló bizottság küldetik ki.

Ezenfelől felhivatnak. 1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg, és az új telekkönyvi tervezet ellen nemaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekjegyzőkönyvek végleges átalakítása után s téves átvezetéséből eredhető kifogásokat jöbízemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2. mindazok a kik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3. mindazok a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírára az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18., és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5—7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják avagy oda hassanak, hogy az átruházás telekkönyvi tulajdonos az átruházás létre jöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg illeték elengedési kedvezményétől is elesnek, és 4. azok kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog jog vagy megszűnt egyéb jog van nyilvankönyvileg bejegyezve, ugy szintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak kitörlesztés kérelmeznek, illetve hogy a kitörlesztési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert elleneben a bélyeg mentesség kedvezményétől elesnek.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.
 Csikszeredán, 1901. június 30-án.

Antalfy, kir. tszki bíró.

LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

Bátor vagyok a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy az üzletemben minden

ÁRUCZIKK ÁRÁT LESZÁLLÍTOTTAM

az üzlet helyszülke miatt. Miért is kérem a nagyérdemű közönséget szives meglátogatásával üzletemben meggyőződést szerezni.

Szives pártfogásáért esd alázatos tisztelettel

Székelyhidgy Sándor
 női- és férfi divat-üzlete, Csikszereda.
 (Halter szállóháza mellett)

[146] 3-3

KEVÉS HASZON, NAGY FORGALOM!

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség hecses tudomására hozni, hogy

CSIK-TUSNÁDFÜRDŐN

A „SWEICZ“ SZÁLLODÁT és ÉTTERMET

bérbe vettem. 40 vendégszoba — elsőrendű berendezés teljes kényelem. kitünő szolgálat. A kiránduló-közönség részére kedvezményes árakat eszindok ugy szállás mint étkezésben. Társas ebédek ára 1 fnt 20 kr. személyenkint, mely 6 fogásból áll — nagyobb borfogasztásnál a rendes megszabott áról is engedményt adok.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradok

kitünő tisztelettel **Fülöp Albert.**

[153] 1

Hauptvogel Ferencz
 férfiszabó-üzlete Brassóban
 fiók-üzlete Csikszereda, vár-utca 258 szám

Ajánlja dusan felszerelt raktárát bel- és külföldi szövetekből mértékutáni elegáns

URI-RUHA

elkészítésére. Képlező összeköttetésem által, melyeket szállítóimnál elértem, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy az amugyis már oleső árakat még 15—20%-al leszállítottam, hogy minden versenyt felülmuljak, szállítok:

1 zakó-öltöny finom seviot szövetből	40—50 korona.
1 zakó-öltöny finom kamgarn szövetből	48—60 korona.
1 zakó-öltöny finom angol szövetből	56—68 korona.
1 zsaket társalgási öltöny finom kamgarn szövetből	55 70 korona.
1 szalon-öltöny finom kamgarn szövetből	65—90 korona.
1 Ferencz József kabát öltöny fekete, szürke- és kék, finom angol szövetből	70—90 korona.
1 finom tavaszi felöltő világos és sötét színben	36—48 korona.
1 tavaszi felöltő finom angol szövetből	52—65 korona.
1 nadrág finom szövetből	12—18 korona.
1 nadrág finom angol szövetből	16—22 korona.

Jótállás kifogástalan kivitelért.

Gyors kiszolgálás. Kiváló tisztelettel **Versenynélküli árak.**

[83] 15—18

Hauptvogel Ferencz.

DIADAL SEC legjobb **HONI PEZSGÓBOR**
 Eberhardt Antaltól, Budafok—Promontor
 kapható minden jobb fűszerkereskedésben, éttermekben és kávéházakban.

Erdélyrészi képviselője: **RIEMER K. GUSZTÁV, Sz.-Udvarhely.** Árjegyzék és minták kívánatra ingyen.

Nyomatott Csik-Szeredában, a lapkiadó Györgyjakab Márton utóda, könyvnyomdájában 1901.